

Корнійчук Лариса Олександрівна
студентка 2-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник – к. ю. н., асистент Швидка В.Г.

ПРАВО ВЛАСНОСТІ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ

В будь якій державі головним правовим інститутом є інститут власності. Його регулювання дозволяє розкривати характер регламентування інших інститутів цивільного права.

Проблему права власності досліджували багато відомих вітчизняних та зарубіжних вчених, серед них були Ю.М. Андреев, В.В. Бутньов, С.М. Братусь, М.І. Гаврилук, О.В. Дзера, І.О. Дзера, С.Є. Донцов та ін.

Метою даного дослідження є спроба дати характеристику поняттю права власності, його формам та змісту.

Правова регламентація економічних відносин власності спричиняє організацію права власності, завдяки підтримці якої підтверджується домінування власника над відповідним йому майном і його повноваження з володіння, користування та розпорядження [3, с. 188].

Згідно із ст. 41 Конституції України усі громадяни мають право володіння, користування і розпорядження своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. У жодного громадянина не можна відібрати права на власність за допомогою фізичної сили. Можлива лише конфіскація майна, яка може застосовуватися винятково за рішенням суду у випадках та в певному порядку встановленому законодавством України [1, с. 14].

Право власності усвідомлює правові норми, які фіксують та захищають стан належності матеріальних благ відповідним особам. Власність визначається присутністю цієї влади особи над предметом, який популярний у даному суспільстві і регулюється відповідними соціальними нормами. Тому влада над предметом неспроможна без того, щоб інші особи, невластники даного предмета, відносилися до нього як до чужого, власність значить співвідношення між певними людьми з приводу предметів. Всі інші люди, повинні стримуватися від різних зазіхань на чужий предмет. Саме тому власність це суспільні відносини, що визначаються такими головними рисами: власність з'являється через речі, мають вольовий зміст.

Право власності, як інше право, має зміст, який полягає в поєднанні трьох правомірностей – володіння, користування і розпорядження. Якими користується власник, але кожен із них чи усі вони разом, можуть належати саме не цьому власнику, а навпаки зовсім чужій особі [3, с. 154].

Право власності може існувати у двох аспектах.

В об'єктивному значенні – це є поєднання правових норм що регулює відносини власності в певній правовій системі. Об'єктивне право утворюється саме із норм, що фіксують право володіння, користування і розпорядження майном, та норми, що оберігають та охороняють права власності від незаконних дій інших осіб.

Саме тому право власності в цьому аспекті є головним інститутом цивільного права України. Завдяки підтримці норм, які впливають із його складу, не лише фіксують матеріальні блага по конкретним суб'єктам та регламентується режим набуття та припинення права власності, реалізування права володіння, користування і розпорядження майном, та охоронна офіційних прав власника.

В суб'єктивному значенні – це є фіксування в конкретних нормах права можливості певного власника володіти, користуватися і розпоряджатися майном, яке належить йому, на свою думку в рамках передбаченим законодавством України. Саме тому право власності в цьому аспекті є суб'єктивним цивільним правом абсолютного характеру [4, с. 542].

Згідно Цивільного кодексу України право власності визначається як впорядковані законом громадянські відносини з приводу володіння, користування і розпорядження майном [2, с. 152].

Зміст права власності розкривається через характерні власнику повноваження – правові можливості вчиняти певні дії:

- володіння – фактичне володіння предметом, яке поєднується із думкою вважати даний предмет своїм. Практично має предмет і той, хто фактично тримає його в своїх руках, фізично відчуває його, та той, хто має до предмета доступ через перебування предмета у своєму господарстві;

- користування – вилучення з предмета усіх можливих позитивних характеристик. Це є важливе повноваження власника, так звана мета права власності. Предмет купується саме тому, щоб задовольнити свої власні, побутові, господарські потреби власника.

- розпорядження – здатність вирішити юридичну і фактичну долю предмета: переробити предмет, знищити, викинути чи передати іншій особі [4, с. 254].

Право власності як головний інститут цивільного права встановлює різноманітність форм власності і певні умови господарювання, створюючи певні привілеї для кожної із цих форм. Саме підхід має зафіксувати модель власності, яка буде відповідати рівню розвитку виробничих сил в державі, забезпечувати відповідні темпи майбутнього розвитку із врахуванням необхідності зміни структури виробництва та стимулювати найбільше задоволення соціально-економічних потреб суспільства в цілому та окремого громадянина.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України : Прийнята на V сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України. Закон України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №40-44. – Ст. 356.
3. Цивільне право України: монографія / С.В. Ківалов; За заг. ред. Є.О. Харитонова, Т.С. Ківалової, О.І. Харитонової ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад». – О. : Фенікс, 2010. – 700 с.
4. Цивільне право України. Особлива частина : підручник / За ред.: В.Г. Фазикоша, С.Б. Булеци. – К. : Знання, 2013. – 752 с.

Корчак Олександр Олександрович

*студент 3-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник – к.ю.н., ст. викладач Адаховська Н.С.*

АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ЗАБОРОНИ ПОШИРЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ, ЯКОЮ ПОРУШУЮТЬСЯ ОСОБИСТІ НЕМАЙНОВІ ПРАВА

Визнання людини найвищою соціальною цінністю, гарантування її прав та свобод є провідними засадами побудови громадянського суспільства в умовах сьогодення. На перший план виходять особисті немайнові права фізичної особи, яким присвячено II Розділ Конституції та Книга друга Цивільного кодексу України (далі – ЦК України) [1, 2]. Гарантування прав і свобод людини і громадянина потребує також належного механізму забезпечення їх здійснення, захисту та поновлення порушених особистих немайнових прав.

На сьогодні все більше уваги привертає питання пов'язане з поширенням інформації, якою порушуються особисті немайнові права фізичної особи. З розвитком науково-технічного прогресу та мережі Інтернет виникає потреба у постійному вдосконаленні чинного законодавства у відповідній сфері.

Стаття 32 Конституції України кожному гарантує судовий захист права спростувати недостовірну інформацію про себе і членів своєї сім'ї [1]. Прийнято вважати, що з поширенням недостовірної інформації або дифамації (поширення правдивої інформації, яка порочить честь та гідність фізичної особи) відбувається порушення особистого немайнового права.